Lese bildebok i barnehagen

Før man starter med å lese i en bok, er det viktig å vekke både nysgjerrigheten og leselysten i barnegruppa. Det å sammen se på bildene i boka, samtale om disse, og spørre om hva barna tror kommer til å skje videre i boka skaper forventninger til innholdet i boka. Det å se på bilder og samtaler om disse, gir den voksne anledning til å forklare vanskelige ord og begreper som barna kanskje ikke kjenner til, før man starter med selve lesingen. Når barn får muligheten til å fortelle det de ser på bildene, styrkes barnas fortellerferdigheter og observasjonsevne, samtidig som man skaper nysgjerrighet til historien i boka.

Når en starter med å lese en ny bok til barn, anbefales det å først snakke om bokens tittel og forside, og spørre barna hva de tror boka handler om. Deretter anbefales det å sammen se på bildene i boka. Spørsmålene som stilles til de yngste barna bør være konkrete og lette, f.eks.: "Hva gjør Biret?".
Det er den voksne som styrer hva barn forteller. Er det en god flyt i boksamtalen, så kan den voksne stille åpne spørsmål, som f.eks.: "Hva ser du på dette bildet?".
Slik får barn anledning til å fortelle nøyaktig hva de ser på bildet.

Barn har ofte ett annet fokus på detaljer enn vi voksne. Den voksne kan styre samtalen videre gjennom barnas observasjoner. Barn har ofte gode svar når de får muligheten til å fortelle med egne ord hva de tror, tenker eller mener. Den voksne kan f.eks. spørre: Hva tror du skal skje videre i fortellingen? Hva tror du personen på bildet tenker?
Den voksne kan stille konkrete spørsmål, som f.eks. «Hvilke følelser viser barnet på bildet?», «Ser det ut til at de på bildet har det artig?», «Ser det ut til at de er skremt eller triste?». Deretter anbefales det å stille oppfølgingsspørsmål som holder samtalen videre i gang, f.eks.: «Hvorfor tror du det er slik?».
Når vi voksne oppfordrer barn til å fortelle og beskrive det de ser på bilder, får barna øvd på å fortelle egne tanker, bygge setninger, bøye ord og øvd på uttalen og fortellerkunnskapene. I tillegg får barn øvd på å lytte til andre barn mens de forteller om deres tanker og observasjoner, og slik reflektere sammen med andre mennesker.

Når den voksne har lest ferdig en side, så er det fint å spørre barna: «Hva tror dere skjer videre?», slik får barna muligheten til å reflektere og snakke sammen om det de tror skal skje i neste side i boka. Spørsmålet skaper forventninger og holder på spenningen og nysgjerrigheten til historien.

Hvis barn sliter med å fortelle om det som er på bildet, må den voksne hjelpe til ved å enten navngi gjenstandene eller aktiviteten på bildet. Hvis barnet ikke kjenner igjen ordene som hører til bildet, nytter det ikke å vente på svar fra barnet. Men, når den voksne forklarer ved hjelp av bildene bokens innhold, så blir det lettere for barnet å følge med på historien, siden hen da kjenner igjen ordene og innholdet. Barn mister interessen i boka/historien hvis den inneholder for mange ukjente ord, for da klarer ikke barna å følge med på innholdet. Derfor bør barn få mulighet til å bli kjent med ordene, spesielt de litt ukjente ordene, før selve lesingen startet.

Når dere er ferdig med å lese boka, kan dere samtale om boken/historien var slik som dere hadde tenkt på forhånd. For å hjelpe til med å huske innholdet, kan dere gå tilbake til bokens begynnelse og se på bildene på nytt. Oppfordr barna til å gjenfortelle bokens innhold på nytt, ved å se på bildene. Spør hvilke deler barna likte best med historien. Var det noe som var skummelt? Eller kanskje artig? Har barna opplevd det samme som karakterene i boka? Spør flere spørsmål hvis du ser at barna vil fortsette boksamtalen, men avslutt hvis du ser at barna ikke lenger vil samtale om boka.